

Domingo Villar

L'ÚLTIM
VAIXELL

DOMINGO VILLAR
L'ÚLTIM VAIXELL

Traducció de Núria Parés i Sellarès

COL·LECCIÓ CLÀSSICA
TÍTOL ORIGINAL: *O ÚLTIMO BARCO*
PRIMERA EDICIÓ: JULIOL DEL 2019
© DOMINGO VILLAR, 2019
© DE LA TRADUCCIÓ DEL CASTELLÀ: NÚRIA PARÉS SELLARÈS, 2019
MAPA DE L'INTERIOR: IL·LUSTRACIÓ DE JORGE ARRANZ
© COLUMNA EDICIONS, LLIBRES I COMUNICACIÓ, S.A.U., 2019
AV. DIAGONAL, 662-664 - 08034 BARCELONA
ISBN: 978-84-664-2549-0
DIPÒSIT LEGAL: B. 14.844-2019
FOTOCOMPOSICIÓ: GRUP62

WWW.COLUMNAEDICIONS.CAT

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

El paper utilitzat per imprimir aquest llibre està qualificat com a **ecològic** i procedeix de boscos gestionats de manera **sostenible**.

Niu. **1.** Construcció que la majoria dels ocells fan amb brins, molsa, plomissol, etc., per pondre-hi els ous, covar-los i criar els petits. **2.** Construcció o indret arrecerat on alguns animals habiten agrupats o hi passen la letargia. **3.** Estatge humà, llar. **4.** Lloc que serveix d'amagatall, refugi. **5.** Lloc on hi ha un grup o un nombre relativament gran de persones o coses temibles, perilloses, etc.

La dona alta va parar de llegir, es va estirar de panxa enlaira i va notar que li venia la son. Fins i tot amb els ulls tancats, sentia l'esclat del sol a les parpelles. Li agradava la solitud d'aquella platja on podia passar les hores sense cap altra companyia que el llibre, la remor de les onades i el cant dels ocells que tenien el niu entre les dunes.

Encara no s'havia adormit quan li va semblar que sentia una rialla de nen. Es va incorporar i va veure l'ombra d'un ocell sobre la sorra. Va alçar la mirada i el va veure passar planant amb les ales molt quietes. Darrere seu, amb els braços alçats com si el pogués abastar, arribava el nen corrent. Es va aturar quan la va descobrir entre les dunes i ara la mirava fixament amb uns grans ulls foscos. Devia tenir uns vuit anys i només portava posat un banyador de color verd mar. Al lloc on hi hauria d'haver la mà esquerra només hi havia un monyó.

La dona alta va mirar la mà que no hi era i es va acostar el cabàs. Encara devia quedar-li una poma per allà dins.

—Vols una poma? —va preguntar, ensenyant-l'hi.

L'home que anava amb el nen va aparèixer a la duna al cap

d'un moment. El seu somriure també es va transformar en sorpresa quan la va veure.

—Puc donar-li una poma? —va preguntar la dona alta, després de tapar-se amb el pareo.

Abans que l'home pogués contestar, el nen se li va acostar i va allargar la seva única mà. Llavors, alçant la poma com si fos un trofeu, es va perdre darrere de la duna per sempre més.

Preludi. **1.** Acció, esdeveniment, etc., que precedeix i prepara quelcom més important. **2.** Peça musical, sovint improvisada, de caràcter didàctic o tècnic per a introduir una tonalitat. **3.** Fragment d'una composició musical que serveix d'introducció al tema principal, a una fuga, a una òpera.

Durant els dies que van precedir la desaparició de la Mónica Andrade, un temporal de pluja i vent va assotar amb violència la costa gallega. A la ciutat de Vigo, l'aigua va enaiguar garatges i soterranis, i el vent va tombar tanques i arbres i va desprendre fragments de cornises d'alguns edificis. La flota pesquera costanera es va quedar amarrada als ports i uns quants vaixells de gran tonatge, sorpresos a mar obert per la tempesta, van buscar el recer de les illes Cíes a l'interior de la ria.

Una d'aquelles matinades, en Leo Caldas es va despertar a mitjanit sobresaltat pels trons. Va encendre el llum, va anar a la cuina a beure un got d'aigua i des de la sala d'estar va contemplar la pluja intensa que dibuixava ratlles gairebé horitzontals al voltant dels fanals.

Va tornar al llit i va tancar els ulls per intentar tornar a dormir. Després de mitja hora de vigília, va engegar la ràdio tot buscant en les veus desconegudes l'amanyac que li tornés el son. A Onda Vigo emetien *El centinela*, un programa local que intercalava peces de música amb trucades dels radiooients, com aquell altre en què ell mateix participava dos cops per setmana.

Per sobre de l'eco cada vegada més distant de la tronada, en Caldas va sentir com alguns oients saludaven el locutor amb familiaritat, mentre que d'altres, més torbats, amb prou feines podien balbucejar monosíl·labs durant els primers instants en antena. Li va agradar comprovar que a aquests últims ningú no els apressava tal com hauria fet en Santiago Losada, el conductor del seu programa. Tampoc no semblava que al locutor nocturn l'incomodessin els silencis que tant irritaven l'altre. Mentre que en Losada hauria arrencat les paraules a estrebades i hauria farcit els buits amb trivialitats, el locutor que conduïa *El centinela* fomentava unes pauses còmplices que convidaven a la confiança i permetien que les paraules brolessin a poc a poc, com el fil d'una costura que es desembasta.

Aquell to produïa en els oients la il·lusió d'estar parlant de manera íntima en comptes de fer-ho per a desconeguts, i durant l'estona que va estar despert, en Caldas en va sentir uns demanant consell i uns altres trobant consol. Per a tots, pensava l'inspector, aquelles trucades a la ràdio eren una sortida que els permetia fugir de la solitud mentre la ciutat dormia.

A les cinc, l'informatiu va interrompre *El centinela* durant uns minuts amb notícies d'economia, de la inestabilitat política sorgida després de les últimes eleccions i de la cerca d'un altre nen a Portugal. Les autoritats temien que fos la novena víctima de l'assassí a qui anomenaven «el Caiman», i en Caldas va compadir els policies portuguesos encarregats del cas. No li hauria agradat gens haver de tractar un assumpte com aquell.

Les notícies locals posteriors van fer referència a la pluja que, després del dia plàcid, aquella nit tornava a refermar. I també a l'últim robatori en una casa aïllada per part de dos lladres encaputxats que mantenien intranquil·la la comarca i en alerta la policia.

En Leo Caldas es va regirar a dins del llit. Es va imaginar el seu pare despert mentre la tempesta sobrevolava la seva finca. Devia estar arraulit en una butaca al davant de la finestra, abri-

gat amb una manta i preocupat per si el vent feia alçar les teules més antigues, per si queia algun arbre a sobre la casa o per si alguna d'aquelles fogonades calava foc en una muntanya d'allà a prop i amenaçava les seves vinyes.

L'inspector va vèncer la temptació de telefonar al seu pare per assegurar-se que tot anava bé. No li volia transmetre la seva inquietud. Confiava que almenys el gos fos allà amb ell.

Després d'una altra trucada va deixar de parar atenció al programa. Primer va sentir els esclafits de la pluja al pati per sobre del murmuri de la ràdio, i abans d'adormir-se, li va arribar el so d'un estol llunyà de gavines com un preludi de l'albada.

Ofici. 1. Funció a accomplir. 2. Allò que hom està obligat a fer pel càrrec que hom ocupa. 3. Professi6 d'una art manual. 4. Comunicaci6 entre funcionaris i autoritats de diferents ordres. 5. Conjunt de funcions lit6rgiques de diades assenyalades.

Continuava plovent quan en Leo Caldas va sortir de casa divendres al matí. El vent de la nit abans havia desplaçat del seu lloc uns quants contenidors d'escombraries, i a les voreres s'hi acumulaven més fulles seques que de costum. Quan va arribar al passeig Alfonso XII, el mar li va aparèixer tan gris com els núvols que tapaven la ciutat, tot i que a l'horitzó, més enllà de les illes Cies, s'endevinava una franja de cel blau com un presagi de bon temps.

També hi havia seqüeles del temporal a les cares dels agents de guàrdia que conversaven a la porta de la comissaria. En Leo Caldas els va saludar abans d'entrar i va passar entre el xivarri de les dues fileres de taules de la sala principal. Va empènyer la porta de vidre esmerilat del seu despatx, va penjar l'impermeable al penjador i va esbufegar quan va veure la quantitat de documents que s'amuntegava a sobre de la taula. Com cada divendres, després d'uns quants dies d'esquivar atestats, minutes i diligències, l'esperaven els papers.

Va començar separant els que tenien l'adhesiu groc amb què solia assenyalar els temes més urgents. Quan els va haver identificat, va engegar l'ordinador, va tornar a esbufegar i va sortir del despatx per servir-se un cafè a la sala contigua.

El mes de juny, després de l'atracament en una joieria de la ciutat, el propietari i els dos dependents de l'establiment havien passat unes quantes hores en aquella mateixa sala, intentant reconèixer els assaltants en els arxius de la policia. Dues setmanes més tard, quan la unitat d'en Leo Caldas va detenir la banda d'atracadors, el joier els va enviar una cafetera exprés per substituir la que tenien. Ningú no sabia si ho havia fet per gratitud o per compassió, però excepte a en Ferro, que enyorava el regust de cremat que deixava la d'abans, l'obsequi del joier els havia reconciliat amb el cafè de la comissaria.

En Caldas va tornar al despatx, va col·locar la tassa en un espai entremig dels papers, es va deixar caure a la butaca negra i es va submergir en el primer dels documents.

Al cap d'una hora i mitja, mentre redactava un ofici adreçat al jutjat, el vidre de la porta es va enfosquir. En Leo Caldas va alçar la vista i va reconèixer la silueta del seu ajudant abans que la porta s'obris.

—Ja he tornat —va anunciar en Rafael Estévez.

—Ja ho veig.

—Ha llegit això d'aquesta nit?

En Leo Caldas va negar amb el cap.

—Faci una ullada al diari —va dir l'Estévez, assenyalant l'ordinador—. Ho han tornat a fer. S'ha de ser molt malparit i molt covard per pegar a uns vells d'aquesta manera. Ja poden resar perquè no sigui jo el que els posi la mà a sobre.

Quan l'Estévez es va retirar, en Caldas va obrir la portada del diari local a la pantalla. A la part superior es destacaven els efectes de les inundacions nocturnes. A sota hi va trobar la notícia a la qual es referia el seu ajudant i va recordar que ja l'havia sentit a la nit: els dos encaputxats havien sorprès un matrimoni d'avis mentre sopaven i s'hi havien rabejat. A la fotografia que il·lustrava el relat dels fets hi apareixia la dona. Tenia uns vuitanta anys i la cara desfigurada per la pallissa. El seu marit estava ingressat a l'hospital.

En Caldas va pensar que potser no seria mala idea deixar els culpables d'allò amb l'Estévez unes quantes hores quan algú els capturés.

Va acabar de redactar l'ofici, es va aixecar i va caminar entre les taules fins al carrer. No es podia treure del cap la imatge d'aquella dona gran. A la vorera, protegit de la pluja per la cornisa de l'edifici, va encendre el primer cigarret del dia. Després es va treure el mòbil de la butxaca dels pantalons.

—Com estàs? —va preguntar amb un cert alleujament quan, després d'uns quants tons, va sentir la veu del seu pare.

—Amoïnat —va contestar l'home, i el seu sospir de resignació va sonar a l'auricular com un dels trons de la nit anterior.

L'inspector es va empassar saliva.

—Què ho fa?

—Aquesta nit el vent ha tirat una camèlia. La gran. No sé si es podrà replantar.

En Caldas va agrair que la preocupació del pare tingués una causa diferent de la seva.

—Vaja..., mira, almenys sembla que ve bon temps.

—No te'n fiïs, Leo. Ahir va fer un dia agradable, i fixa't quina nit.

—Això també és veritat —va admetre en Leo Caldas. Quan es va tornar a interessar pel temporal nocturn, el pare va enumerar uns quants desperfectes sense importància que s'havien produït a la finca durant la setmana. En Caldas el va deixar parlar, va apagar el cigarret i va tornar a entrar. Va travessar la comissaria assentint, tot i que l'aldarull amb prou feines li deixava entendre el que li explicava el seu pare. Quan va obrir la porta del despatx, la dona agredida el va mirar des de la pantalla de l'ordinador.

—Tens el teu gos aquí? —va interrompre al pare.

—No és meu —va replicar.

—És igual... però és aquí?

—Sí, sí, volta per aquí —va dir—. Per què t'interessa tant el gos?

—Per res —va mentir—. Què feies ara?

—Acabo de canviar l'aigua del bacallà —va contestar el pare—. I ara aniré a veure si sóc capaç de redreçar la camèlia.

El pare d'en Caldas no entenia el bacallà sense convidats.

—Que hi tens gent? —va preguntar en Leo Caldas.

—L'Antonio Lemos i la seva dona vénen a passar el cap de setmana.

—Es quedaran a dormir?

—Sí —va respondre el pare—, un parell de nits. Vaja, les que vulguin. I en Trabazo i la Lola també vindran avui a sopar. A veure si s'asserena i podem estrenar el telescopi.

—El què?

—L'Antonio m'ha regalat un telescopi que va trobar en un mercat de segona mà —va explicar—. Sempre n'havia volgut tenir un.

—Per què?

—Per què vols que sigui? Tu no eres inspector?

En Leo Caldas va somriure.

—Els faràs una abraçada a tots quatre de part meva? —va preguntar. L'alegrava saber que el pare estaria acompanyat el cap de setmana.

—Per què no véns a sopar i els la fas en persona?

En Leo Caldas va fer una llambregada a la taula. La pila de papers no s'havia reduït.

—M'encantaria, però tinc feina endarrerida. A més, no tinc transport per venir.

—I aquell ajudant teu?

—No sé si l'hi puc demanar, això.

—A part del bacallà, tenim un caldo que va deixar fet la María i obrirem un vi de la collita nova, que no t'imagines com és de bo —va explicar el pare, per veure si l'animava—. I la Lola portarà *filloas*.

—Bé, ja ho veurem —va dir, malgrat que tots dos tenien clar que no hi aniria.

El pare va fer un últim intent:

—Et deixaré mirar pel telescopi. Què me'n dius?

—Que els facis una abraçada a tots —va respondre en Leo Caldas abans d'acomiar-se.

Va penjar el telèfon i va agafar el següent paper de la pila.